

אני והיא וכל הדברים

הערב התוסס בגוני תכלת משתרעת וצוהב רפרופי ובגוני-גונים מרומזים ומנוחשים של סגול דשן ואדום מתקתק וירוק ארסי -
ובשילובי אוויר ושמים ושקט וחלונות מתמוגגים ונמסים בין כל אלה -
ובמזיגות גדושות ומשוונות של זמן ומרחק ושכיבה ללא נוע -
ובתוספת משהו בלתי-ברור -
ובלי אור חשמל -
הערב התוסס הזה היה אתמול. הוא נראה לי מופלא ככל הדברים שהיו אתמול.

ראשית כל אני נזכר, כי לתיקרה לא היה איכפת כלל.
היא שכבה על בטנה. שילשלה את חוט-החשמל למדוד בו את העומק הפעור מתחתה ומכיוון שהחוט לא הגיע לשום מקום חשבה את עצמה גבוהה מכולם וראתה את חלל-החדר כתהום-רבתי, מבלי לדעת כי תהום עמוקה מזו, עמוקה עד קרקעית השמים, רובצת על גבה.
אבל אני, ששכבתי אפרקדן על הספה הנמוכה, הרגשתי מעלי את כל גבהי הגובה.
ולא רק בשקט הרגשתי אלא גם חשבתי על-אודותם. חשבתי לא במחשבה אלא בשקט.

חוץ מן התיקרה היו קירות. פעם אחד, פעם שניים ופעם שלושה. על-פי רוב אחד. זה שממולי.
לא יכולתי לדעת אם הוא עומד או יושב או כורע על ברכיו. נדמה לי כי במשך כל הזמן לא דיבר ולא נאנח ולא נשא את ראשו מעל חזהו האטום והרחב.
הוא היה כה רע וכה עצוב עד כי הכסא הפעוט, שלא נזהר ועמד בסמוך לו, קפא על מקומו מרוב אימה. רצה לברוח על כל ארבעתיו ולא זז.
מכיוון שהקיר האפל הישרה על החדר כולה מן פחד תמוה ומעיק החליטו שפתותי לגחך ולאמר לו בהלצה, שלו ידע עד כמה אין האנשים מפחדים מפני הדברים הדוממים, כי אז היה גם הוא קיר ככל הקירות.
אבל אני בכל-זאת פחדתי קצת ולא מתוך פחד אלא מתוך מתיחות.
כנראה חכיתי למשהו.

בינתיים טיקטק הזמן.
נזכרתי כי יש נחשים כאלה, ארוכים, ארוכים, וכשהם זוחלים ועוברים ממקום למקום מלווה אותם תמיד קול טיקטוק.
אם נחש גדול כזה עובר ליד נמלה קטנטנה, שאיננה זזה ממקומה, זוחל אצלה לאט, עד אין-סוף לאט, עד אין-סוף לאט, הוא עושה עליה אולי רושם של זמן.

מתוך הרהור זה נתברר לי, כי כוח דמיוני הוא מגושם ומציאותי הרבה יותר מכוח דמיונה של הנמלה. שכן עלי עושה הזמן רושם של נחש.

ועוד כמה דברים מצחיקים, אפילו הלצות אחדות, שוטטו כפרפרים סביב מנורת ראשי העמומה. אף אחד מהם לא הפתיע אותי, ואף לא אחד מהם לא חכיתי, שום ענין מכל הענינים המשוערים לא הצליח לקלוע בי ולתפסני כולי.

כיצד יכלו הם לעשות זאת, אם אפילו אני עצמי השגחתי בקושי על ישותי המתאוורת והמשתרעת?

חמשת חושי נתרחבו, נעשו קלועים עד כדי איון כמעט. גופי שטף-ירד מן הספה, פיכה בין הכתלים, נתמזג עם אבני צלו הנמוגים כמוהו. הוא שב להיות היולי, ערפלי, בלתי-נתפס לעצמו. רק נימה אחת, מוצקת, פלדית, קרירה, עקשנית, דקה עד לבלי הרגיש את מציאותה, נמתחה בו מן הקצה אל הקצה.

והזמן טיקטק בלי-הרף.

כנראה, באמת חכיתי למשהו.

וכאן אני צריך לספר על דבר הדלת.

היא היתה אילמת יותר מכל הדברים אשר בחדר. יותר עצורה ואצילית מכולם. החלון שממולה נסך על צבעה השחום תכלת שמים זרים ורחוקים, תכלת נקרשת ומתאפללת, ועשה אותה, מבלי שתראה בזאת ומבלי שתנוחם בזאת, סודית וכואבת ויפה מן האחרים. כולם הביטו אליה. הביטו וראו כי היא בודדת מאוד ומצניעה צער רב, וכי פעמים רבות נוהגת היא לפנות אליהם בגבה, להדק שיניה ולכבוש את בכיה הכבד והגועש. החדר דגר איבה אפלה ומורעלת, ארב בצפיית-לעג רעבה לאיזו תנועת רפיון מצידה, ניבא בשמחה לאיד כי הנה הנה לא תעצור כוח ותתפרץ, ותתפקע ותיכנע.

אבל הדלת לא זעה זיע כל-שהוא.

רק כתפיה רעדו מעט קט כאשר אמרתי לה ברצינות, שלו ידעה עד כמה מפחדים האנשים מפני הדברים השותקים, כי אז היתה גם היא דלת ככל הדלתות. היא היתה חזקה מאוד, הדלת הזו.

הנה ככה נמשך הכול עד אותו הרגע, בו הרגשתי, הרגשתי בבירור, כי אני עייף עד תרדמה, וכי עוד מעט ונירדם כולנו, אני וכל הדברים אשר אתי בחדר, מרוב מנוחה ומרוב מתיחות מסותרת.

אז האיר לפתע את החלל ברק מסנוור: א ס ו ר ! רעם קצר וחזק התגלגל: א י נ נ ו ר ו צ י ם ! ומיד שבו החושך והדממה. האור והקול היו כלא היו, אבל אנחנו כבר נבהלנו, נזדעזענו, הדהמנו את אותו הרגע.

הוא עמד, התנוודד אנה ואנה, פרץ קדימה, נסוג אחורנית, ופתאום פנה הצידה והתחיל גולש במדרון תלול, חדש, לא ידוע, גולש מהר, מהר מאוד, מתגלגל כאבן שניתקה, ואחריו כל יתר הרגעים, אחד, שלושה, ששה, הרבה, הרבה מאד, וכולם אחוזי בהלה, דחופים, מסוערים כבורחים מפני איזה רגע אחרון, גדול, חזק, שואג לטרף.

כולנו, אני וכל הדברים, נצטנפנו, נתגבשנו, קפאנו למראה כפל הזמן השוטף ומתנפץ תהומה. התמהון הרחיב את עינינו, החרדה הוסיפה להרחיבן ולהעמיקן, אנו יראנו מפני תאוות הדהרה שדבקה גם בנו, שהניעה אותנו הנע ועקור משורש.

מסיכות האדישות נקרעו מעל פנינו. נסחפו.
כולנו הפחדנו זה את זה, בפנינו הגלויים, הזאביים.
לועינו הרשיעו אחד את השני:
אתה נוכל!
אתה לא פסקת מלהביט על הדלת.
אתה אהבת את הדלת בסתר.
אתה יראת פן תישן ולא תראנה יותר.
נקסים ושלם!
על חץ הגעגוע שפילח את השלווה.
על גלגל הרעש שריטש את השקט.
על דם הרגעים הניגר לשווא.
על מוחנו אשר נתעורר להבין כמה חי ואדום ודשן דם הזמן, שנראה לו מקודם כמת.
ולפני הישלף הצפרניים המקומצות, לפני הינעץ השיניים, לפני התבקע ענן-המשטמה שאפף אותנו,
את כולנו...
...נתמצצו תבלולי החלון ופס ירח יהיר העביר צמרמורת צהובה בריצפת החדר.

כאן רעדה הדלת פעם ופעמיים.
כל הראשים פנו אליה.
כל הגופות ענו לה בזעזוע.
זעזוע חזק שבעתיים.
היא נפתחה לאט-לאט, כמתאמצת שלא להיחפז, כיראה פן יעזבוה כוחותיה באמצע.
השקט היה רב כל-כך, עד כי אפשר היה לשמעו כקול תרועה אדירה.
וכאשר היתה הדלת פתוחה כמעט לרווחה מעדה פתאום, חלשה, נתלתה על ציריה ובכיה הרב,
הגואל והמאושר התנפץ כרעש מצלתיים.
זו שעמדה על הסף חייכה לשלום וצעדה פנימה.

היא לא הפתיעה אותנו כלל.
אבל אנחנו לא ידענו מה לעשות.
אם לחבק את ראשיה או לחבק את רגליה.
אם לקרוא לה את או לקרוא לה נס.
אם לדבר בקול או לצחוק בשקט.
היא עמדה כולה בתוכנו, ואנו היינו כה מעטים סביבה. צריך לתת לה משהו. צריך להשיב גמול.
כל דבר לא הכינונו בשבילה, רק חכינו כי תבוא.
לכן לא ידענו מה לעשות.
פס-הירח נתייצב על בהונותיו ופרש בינינו ובינה פרוכת אור דקיקה. שקופה.
גוף זר ונאהב נראה מבעד לפרוכת כמזרקה קפואה.
שוקיים חטובות, מוצקות, גמישות, הסעירו את השמלה ברטט אביבים נסתרים.
חמוקי גיזרה כלולה נרתעו פנימה, נלחצו זה לזו כצמד איילות חרידות.

שער שחור ליטף את הרקות והחליק לאט-לאט אחורנית, מיראה פן יעיב את לובן הפנים הקריר והשותק.

שחוק יפה קרן מסביב בתמהון חגיגי ועצוב.

שני מרגועי חזה נשמו עם קצב השדות וימי הימים הגדולים.

וככה נשתררה ישותה הכובשת על הכול, העלימה את הכול. כל הדברים היו כלא היו. רק אני והיא עמדנו זה מול זה.

היא אמרה:

- האם חכית לי כי אבוא? האם תחכה לי שוב אם אלך?

לזאת עניתי באריכות:

- הן יודע אני עכשיו, מה רב הטוב הטוב לי בהיותך עמדי. כיצד יכולתי שלא לחכות לך? הן מבין אני כעת מה רב הרוע הרע לי בהעדרך ממני. כיצד אוכל ולא אחכה לך עוד?

היא הוסיפה ותאמר:

- האם השתוממת על שבאתי? האם תשתומם אם אחזור ואלך?

גם לזאת עניתי באריכות:

- כיצד יכולת להשתומם על שבאת ואני מבין עכשיו כי רע מדי היה רוע העדרך ממני. כיצד אוכל ואשתומם אם תלכי שוב, ואני יודע, כי טוב מדי הוא טוב היותך עמדי.